

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เรื่อง การรับบุคคลพลเรือนเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ

กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กห ๐๒๐๒/๒๓๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา สรุปความได้ว่า ด้วยกระทรวงกลาโหมมีความประสงค์จะให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม รับบุคคลพลเรือนที่มีคุณวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการศึกษาในสถาบันการศึกษาดังกล่าว จึงขอหารือว่า หากสภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติให้โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ รับบุคคลพลเรือนซึ่งมีคุณวุฒิการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามศักยภาพ ความพร้อม และประสานปริญญาดำรงยศและสิทธิแห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องดำเนินการอย่างไร และแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงกลาโหม โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกองทัพไทย) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าการรับบุคคลเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ มีการรับเฉพาะผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหารเท่านั้น แต่ปัจจุบันโรงเรียนเตรียมทหารมีการรับบุคคลเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารน้อยลง ทำให้มีนักเรียนเตรียมทหารเข้าศึกษาในโรงเรียนเหล่าทัพน้อยลงไม่สอดคล้องกับความพร้อมของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ที่มีทั้งด้านอาคาร สถานที่ และบุคลากร ดังนั้น เพื่อให้มีการกระจายโอกาสทางการศึกษา สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารกับพลเรือน และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า จึงมีความประสงค์จะรับบุคคลพลเรือนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยกำหนดสัดส่วนการรับนักเรียนที่เป็นพลเรือนประมาณร้อยละสามสิบ และเปิดสอนสาขาวิชาที่มีความพร้อม ได้แก่ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และศิลปศาสตร์

คณะกรรมการการศึกษา (คณะที่ ๘) พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า กระทรวงกลาโหมจะรับบุคคลพลเรือนที่มีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ในหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติและให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจะสามารถกระทำได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และ

โรงเรียนนายเรืออากาศ มีลักษณะเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา ๒๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๕ (๔)^๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้สภาการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจหน้าที่กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าเป็นนักเรียนวิชาการทหาร ระยะเวลาการศึกษา การสอบ และเงื่อนไขในการรับปริญญา จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีความมุ่งหมายให้สภาการศึกษาวิชาการทหารมีอำนาจหน้าที่กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ และหลักเกณฑ์การเข้าเป็นนักเรียนทหาร ดังนั้น สภาการศึกษาวิชาการทหารจึงสามารถกำหนดให้บุคคลพลเรือนผู้มีความรู้คุณสมบัติสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้าเป็นนักเรียนทหารได้

สำหรับการให้ปริญญาแก่นักเรียนซึ่งเป็นบุคคลพลเรือนผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติจะกระทำหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ บัญญัติให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ ตามหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันนั้น จึงต้องพิจารณาว่า “ผู้สำเร็จวิชาการทหาร” มีความหมายเพียงใด ซึ่งเมื่อพิจารณาหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารอนุมัติของแต่ละสาขาวิชาตามมาตรา ๕ (๒) และวรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม

^๑มาตรา ๒๑ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒มาตรา ๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสภาขึ้นเรียกว่า “สภาการศึกษาวิชาการทหาร” มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาอนุมัติการจัดตั้ง รวมและยุบเลิกสาขาวิชา
- (๒) พิจารณาอนุมัติหลักสูตรของแต่ละสาขาวิชา
- (๓) กำหนดวิธีอื่นจะยังการศึกษาวิชาการทหารให้เจริญยิ่งขึ้น
- (๔) กำหนดพื้นความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าเป็นนักเรียนวิชาการทหาร ระยะเวลาการศึกษา การสอบ และเงื่อนไขในการรับปริญญา
- (๕) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง และประกาศนียบัตร
- (๖) อนุมัติให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์
- (๗) วางระเบียบและออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจมอบให้สถาบันการศึกษาใดเป็นผู้วางระเบียบและออกข้อบังคับสำหรับสถาบันการศึกษานั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

เพื่อประโยชน์แก่การรักษามาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้สภาการศึกษาวิชาการทหารคำนึงถึงมาตรฐานโดยทั่วไปที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับสถาบันอุดมศึกษาด้วย

^๓มาตรา ๓ ให้ผู้สำเร็จวิชาการทหารจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กองทัพบก โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองทัพอากาศ และโรงเรียนแผนที่ กองบัญชาการทหารสูงสุด ตามหลักสูตรที่สภาการศึกษาวิชาการทหารกำหนด ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันการศึกษานั้น

การกำหนดชื่อปริญญา และอักษรย่อในสาขาวิชาตามวรรคหนึ่งให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

โดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ แล้ว จะเห็นได้ว่า หลักสูตรของแต่ละสาขาวิชาประกอบด้วยการศึกษาวิชาที่เป็นไปตามหลักสูตรที่สภาการศึกษา วิชาการทหารกำหนดตามมาตรฐานหลักสูตรที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาวางหลักเกณฑ์ไว้และ วิชาการทหาร เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กระทรวงกลาโหมมีความประสงค์จะรับบุคคลพลเรือนซึ่งมี คุณสมบัติจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียน นายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ โดยเปิดสอนสาขาวิชาที่มีความพร้อม ได้แก่ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และศิลปศาสตร์ แต่ไม่ได้มีการศึกษาวิชาการทหารดังเช่นนักเรียนวิชาการทหาร บุคคลดังกล่าวย่อมไม่เป็นผู้สำเร็จวิชาการทหารตามนัยของมาตรา ๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนด วิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะ ผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังนั้น สภาการศึกษาวิชาการทหารจึงไม่สามารถ อนุมัติให้ปริญญาแก่บุคคลพลเรือนที่ไม่ได้ผ่านการศึกษาวิชาการทหารดังกล่าวได้

อนึ่ง แม้ว่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรือ อากาศ จะมีหลักสูตรการศึกษาที่เทียบได้กับการจัดการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษา จะต้องคำนึงถึงมาตรฐานโดยทั่วไปของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมีการอนุมัติให้ปริญญา แก่ผู้สำเร็จวิชาการทหาร แต่เมื่อพิจารณาระบบโครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศแล้ว จะเห็นได้ว่า สถาบันการศึกษา เหล่านี้มีวัตถุประสงค์และการบริหารจัดการที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป กล่าวคือ โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ยังเป็นสถาบันการศึกษาที่ไม่มีฐานะ เป็นนิติบุคคล ขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการทางวิชาการ การกำหนดระเบียบโครงสร้าง การบริหารจัดการทางวิชาการภายในสถาบันการศึกษาไม่มีความชัดเจนตามรูปแบบของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการใช้เกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและการประเมินคุณภาพทางการศึกษาในลักษณะ สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางซึ่งต่างจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนด ดังนั้น หากกระทรวงกลาโหมมีความประสงค์จะจัดการศึกษาแก่บุคคล พลเรือนเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป จะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ กำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา และอนุมัติปริญญาสำหรับหลักสูตรการศึกษาทั่วไปและกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการทางวิชาการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดเสียก่อน

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๕

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น